

КИЇВСЬКА МІСЬКА РАДА

II СЕСІЯ IX СКЛИКАННЯ

РІШЕННЯ

№ _____

ПРОЄКТ

Про звернення Київської міської ради до Верховної Ради України про необхідність внесення змін до законодавства з метою запровадження заборони видимого розміщення тютюнових та нікотинових виробів у місцях роздрібної торгівлі

302

Відповідно до Конституції України та Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Регламенту Київської міської ради, затвердженого рішенням Київської міської ради від 04.11.2021 № 3135/3176, усвідомлюючи руйнівні наслідки вживання тютюну та нікотину для здоров'я людей, потенційну загрозу зростання поширеності куріння внаслідок воєнного стану, з метою захисту дітей та молоді від залучення до вживання тютюну та нікотину, Київська міська рада

ВИРІШИЛА:

1. Направити звернення Київської міської ради до Верховної Ради України «Про звернення до Верховної Ради України про необхідність внесення змін до законодавства з метою запровадження заборони видимого розміщення тютюнових та нікотинових виробів у місцях роздрібної торгівлі», що додається.
2. Офіційно оприлюднити це рішення у порядку, передбаченому законодавством України.
3. Контроль за виконанням цього рішення покласти на постійну комісію Київської міської ради з питань місцевого самоврядування, регіональних та міжнародних зв'язків та постійну комісію Київської міської ради з питань охорони здоров'я та соціальної політики.

Київський міський голова

Віталій Кличко

ПОДАННЯ:

Депутати Київської міської ради:

О. Зинько / Зубрицька О.М.
В. Козуб / Кузнецик О.Р.
В. Андреев / Андреев В.Е.

М. Демидов / Демидов М.О.
М. Смирнов / Смирнов М.М.
А. Серонюк / Серонюк А.П.

В. Іванко / Іванко В.В.

А. Гондариш / Гондариш А.В.

В. Курман / Курман В.В.

В. Старостенко / Старостенко В.В.

В. Ващенко / Ващенко В.В.

Т. Зайтарає / Зайтарає Т.М.

Ю. Зубко / Зубко Ю.В.

Ю. Ярмоленко
Ігор Хачевич
Марина Порошенко
Юлія Уласик
Валентина Положишник

ПОГОДЖЕНО:

Постійна комісія Київської міської ради з питань місцевого самоврядування, регіональних та міжнародних зв'язків

Голова

Юлія Ярмоленко

Юлія ЯРМОЛЕНКО

Секретар

Ігор ХАЦЕВИЧ

Постійна комісія Київської міської ради з питань з питань охорони здоров'я та соціальної політики

Голова

Марина Порошенко

Марина ПОРОШЕНКО

Секретар

Юлія УЛАСИК

В. о. начальника управління правового забезпечення діяльності Київської міської ради

Валентина Положишник
Валентина ПОЛОЖИШНИК
Відомості про реєстрацію: від 01.11.2022 № 081230-1529

Додаток

до рішення Київської міської ради

від _____ № _____

ЗВЕРНЕННЯ

Київської міської ради до Верховної Ради України

про необхідність внесення змін до законодавства з метою запровадження заборони видимого розміщення тютюнових та нікотинових виробів у місцях роздрібно́ї торгівлі

Усвідомлюючи руйнівні наслідки вживання тютюну та нікотину для здоров'я людей, потенційну загрозу зростання поширеності куріння внаслідок воєнного стану, з метою захисту дітей та молоді від залучення до вживання тютюну та нікотину, депутати Київської міської ради звертаються до Верховної Ради України із закликом внести зміни до Закону України «Про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення» **щодо заборони видимого розміщення тютюнових та нікотинових виробів, їхніх упаковок у місцях роздрібно́ї торгівлі.**

За останнє десятиліття Україна досягла значних успіхів у боротьбі з курінням. У 2006 році український Парламент ратифікував Рамкову конвенцію Всесвітньої організації охорони здоров'я із боротьби проти тютюну (далі - РКБТ ВООЗ) — міжнародну угоду, яка спрямована на подолання епідемії тютюнокуріння. У 2012 році було ухвалене антитютюнове законодавство, яке заборонило куріння в громадських місцях. В результаті поширеність куріння в Україні серед дорослих впала з 28,3% до 22,8% (дані опитування дорослих щодо вживання тютюну GATS, 2010 та 2017 роки).

Однак, станом на сьогодні Україна не повною мірою виконує статтю 13 РКБТ ВООЗ, яка передбачає, що кожна Сторона, відповідно до своєї конституції або конституційних принципів, вводить повну заборону на всі форми реклами, стимулювання продажу та спонсорства тютюнових виробів. Зокрема, на Третій Конференції Сторін РКБТ, що відбулася у листопаді 2008 року за участі представників України, було ухвалено детальні Керівні принципи щодо втілення Статті 13 РКБТ. Пунктом 13 цих Керівних принципів передбачено: *«Для забезпечення такого стану, при якому в пунктах продажу тютюнових виробів не буде жодних елементів, що стимулюють продажі, Сторони повинні повністю заборонити будь-яке зображення та видимість тютюнових виробів в пунктах продажів, включаючи постійні пункти (підприємства) роздрібно́ї торгівлі та вуличних торговців. Дозволяється лише перелік виробів та цін на них у текстовому форматі та без будь-яких стимулюючих продажі елементів».*

Так, в Україні у місцях роздрібно́ї торгівлі: в магазинах, супермаркетах, кіосках, в тому числі, на зупинках громадського транспорту, тютюнові і нікотинові вироби розміщені (викладені) таким чином, що має на меті їх приховану рекламу та стимулювання продажу. Згідно з даними Глобального опитування молоді щодо вживання тютюну з ініціативи ВООЗ, завдяки цьому їх помічає 62,5% дітей віком від 13 до 15 років.

Ці дані чітко демонструють, що викладка тютюнових виробів у місцях роздрібної торгівлі має рекламний ефект та спрямована саме на дітей, попри те, що будь-яка реклама тютюнових виробів заборонена в Україні з 2012 року. Згідно з дослідженнями Американського педіатричного товариства, діти підліткового віку, які спостерігають рекламну викладку тютюну мають на 64% вищий ризик почати курити.

Як наслідок в Україні кожна сьома дитина у віці 13-15 років вживає тютюнові вироби, а кожна п'ята - електронні сигарети. Згідно з даними ВООЗ вживання тютюну є причиною хвороб, внаслідок яких в Україні щороку помирає 130 тисяч людей.

Особливо агресивною є тактика рекламної викладки тютюнових виробів у місцях роздрібної торгівлі у Києві. Згідно з дослідженням Університету Джона Гопкінса, на кожную школу столиці у радіусі 250 метрів припадає майже 4 місця роздрібної торгівлі тютюнових виробів. 96% місць торгівлі тютюновими виробами мають рекламну викладку тютюнових виробів. У 94% викладок тютюнових виробів медичне попередження на пачці заклеєне цінником.

Відповідно до опитування КМІС, проведеного у травні 2022 року 81% дорослих українців підтримують заборону видимого розміщення тютюнових виробів у вітринах магазинів та кіосків, у той же час згідно з даними ВООЗ, сигарети у вітринах вважають рекламою 72% українців.

Таким чином, запровадивши заборону видимого розміщення тютюнових та нікотинових виробів у місцях роздрібної торгівлі, Верховна Рада Україна втілить волю абсолютної більшості громадян України.

Така заборона, як інструмент зниження рівня куріння та стимулів до куріння, запроваджена у багатьох економічно розвинених державах, таких як: Велика Британія, Австралія, Канада, Норвегія, Фінляндія, Ірландія, Ісландія, Нова Зеландія, Хорватія, Таїланд, а також: Панама, Кенія, Непал, Словенія та інші, та довела свою ефективність.

Крім того, заборона видимого розміщення тютюнових та нікотинових виробів у місцях роздрібної торгівлі буде одним з засобів реалізації Указу Президента України №722/2019 «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року», а саме сприятиме реалізації цілі щодо забезпечення здорового способу життя та сприяння благополуччю для всіх у будь-якому віці», що підпунктом 3.а. передбачає активізацію імплементації Рамкової конвенції ВООЗ із боротьби проти тютюну. Чітким індикатором досягнення результатів цієї цілі буде зниження поширеності куріння в Україні до рівня 15% у 2025 році.

Враховуючи вищенаведене, на виконання статті 3 Конституції України, яка визначає, що «людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю» та державної політики щодо попередження куріння тютюнових виробів, зниження рівня їх вживання серед населення, обмеження доступу до них дітей, охорони здоров'я населення від шкоди, що завдається їхньому здоров'ю внаслідок розвитку захворювань, інвалідності, а також смертності, спричинених курінням тютюнових виробів чи іншим способом їх вживання. закликаємо Верховну

Раду України заборонити видиме розміщення тютюнових та нікотинових виробів у місцях роздрібної торгівлі шляхом внесення відповідних змін до Закону України «Про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення».

Турбота про здоров'я людей - внесок у Перемогу України!

Київський міський голова

Віталій КЛИЧКО

~~О. Довгий~~ Зубрицька О.М.

~~О. Кай~~ Тишкевич О.Р.

~~Білинський~~ Андреев В.Е.

~~Д. Терехов~~ Терехов М.О.

~~М. Риб~~ Семішов М.М.

~~О. Сторожук~~ Сторожук Р.Р.

~~І. Звоні~~ Іщенко С.В.

~~А. Шинько~~ Шинько В.В.

~~В. Риб~~ Кириченко К.В.

~~С. Риб~~ Старостенко Т.В.

~~В. Риб~~ Ващенко В.В.

~~А. Звоні~~ Заматарак Т.М.

~~З. Риб~~ Зубко Ю.Г.

~~В. Риб~~ Євчук Л.О.

~~С. Риб~~ Мейстер Р.Р.

~~С. Риб~~ Ю. Христенко

~~В. Риб~~

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проєкту рішення Київської міської ради

«Про звернення Київської міської ради до Верховної Ради України про необхідність внесення змін до законодавства з метою запровадження заборони видимого розміщення тютюнових та нікотинових виробів у місцях роздрібної торгівлі»

1. Обґрунтування прийняття рішення

Сьогодні в Україні у місцях роздрібної торгівлі: в магазинах, супермаркетах, кіосках, в тому числі, на зупинках громадського транспорту, тютюнові та нікотинові вироби розміщені (викладені) таким чином, що має на меті їх приховану рекламу та стимулювання продажу. Згідно з даними Глобального опитування молоді щодо вживання тютюну з ініціативи ВООЗ, завдяки цьому їх помічає 62,5% дітей віком від 13 до 15 років.

Ці дані чітко демонструють, що викладка тютюнових виробів у місцях роздрібної торгівлі має рекламний ефект та спрямована саме на дітей, попри те, що будь-яка реклама тютюнових виробів заборонена в Україні з 2012 року. Згідно з дослідженнями Американського педіатричного товариства, діти підліткового віку, які спостерігають рекламну викладку тютюну мають на 64% вищий ризик почати курити.

Як наслідок в Україні кожна сьома дитина у віці 13-15 років вживає тютюнові вироби, а кожна п'ята - електронні сигарети. Згідно з даними ВООЗ вживання тютюну є причиною хвороб, внаслідок яких в Україні щороку помирає 130 тисяч людей.

Особливо агресивною є тактика рекламної викладки тютюнових виробів у місцях роздрібної торгівлі у Києві. Згідно з дослідженням Університету Джона Гопкінса, на кожную школу столиці у радіусі 250 метрів припадає майже 4 місця роздрібної торгівлі тютюнових виробів. 96% місць торгівлі тютюновими виробами мають рекламну викладку тютюнових виробів. У 94% викладок тютюнових виробів медичне попередження на пачці заклеєне цінником.

Відповідно до опитування КМІС, проведеного у травні 2022 року 81% дорослих українців підтримують заборону видимого розміщення тютюнових виробів у вітринах магазинів та кіосків, у той же час згідно з даними ВООЗ, сигарети у вітринах вважають рекламою 72% українців.

Розміщення нікотинових виробів порушує вимогу статті 13 Рамкової конвенції Всесвітньої організації охорони здоров'я із боротьби проти тютюну, ратифікованої Україною у 2006 році, яка вимагає повної заборони реклами, стимулювання продажу та спонсорства тютюнових виробів.

Окрім того, видиме розміщення нікотинових виробів на вітринах магазинів суттєво змінює панораму міста та стосується питання благоустрою

території населеного пункту, що є виключною компетенцією сільської, селищної, міської ради згідно зі статтею 26 Закону України “Про місцеве самоврядування в Україні”.

У зв’язку з тим, що питання обмеження діяльності суб’єктів підприємництва у сфері контролю над тютюном є питанням національного масштабу, проектом рішення пропонується звернутися до Верховної Ради України з пропозицією внести зміни до законодавства з метою запровадження заборони видимого розміщення тютюнових та нікотинових виробів у місцях роздрібно́ї торгівлі»

2. Мета і завдання прийняття рішення

Завданням прийняття даного проекту рішення є звернення до Верховної Ради України щодо необхідності законодавчої заборони видимого розміщення тютюнових та нікотинових виробів (викладки) у місцях роздрібно́ї торгівлі з метою запобігання зростання поширеності куріння, захисту дітей та молоді від залучення до вживання тютюну та нікотину та забезпечення високого рівня захисту здоров’я людини в Україні.

3. Загальна характеристика і основні положення рішення

Проект рішення передбачає звернення Київської міської ради до Верховної Ради України щодо необхідності заборони видимого розміщення тютюнових та нікотинових виробів у місцях роздрібно́ї торгівлі шляхом внесення відповідних змін до Закону України «Про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров’я населення».

4. Правові аспекти

Правове регулювання суспільних відносин у даній сфері здійснюється Конституцією України, Основами законодавства України про охорону здоров’я, законами України: “Про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров’я населення”, “Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального”, а також Рамковою конвенцією Всесвітньої організації охорони здоров’я із боротьби проти тютюну.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проекту рішення не потребує фінансування. Реалізація запропонованих у проекті рішення норм, навпаки, в майбутньому призведе до

зменшення видатків держави та органів місцевого самоврядування на лікування хвороб, спричених вживанням тютюнових виробів.

6. Прогноз соціально-економічних та інших наслідків прийняття рішення

Реалізація запропонованих у проекті рішення положень дасть можливість на рівні закону заборонити видиме розміщення тютюнових та нікотинових виробів (викладки) у місцях роздрібної торгівлі, що в свою чергу сприятиме запобіганню зростанню поширеності куріння, захисту дітей та молоді від залучення до вживання тютюну та нікотину та забезпечення високого рівня захисту здоров'я людини в Україні.

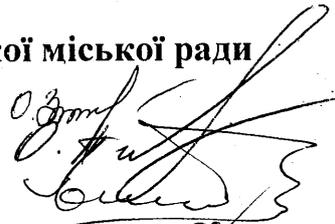
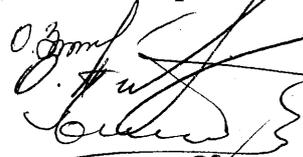
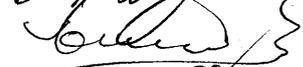
7. Суб'єкти подання проекту рішення

Суб'єктом подання даного проекту рішення є депутати Київської міської ради.

Особа, відповідальна за супроводження проекту рішення: депутат Київської міської ради Зубрицька Олеся Михайлівна .

Доповідач на пленарному засіданні: депутат Київської міської ради Зубрицька Олеся Михайлівна.

Депутати Київської міської ради

Зубрицька О.М.
Титаренко Р.В.
Андреев В.С.
Теремков М.О.
Сірюхов М.М.
Серафимук В.В.
Тученко М.В.
Бондаренко А.А.
Жериченко К.В.
Смаростенко С.В.
Вашильчук Р.В.
Зантараєт М.
Зубрицька Ю.О.
Соловйов А.Ю.
Кеслер Р.В.
 Ю. Дришопенко

КИЇВСЬКА МІСЬКА РАДА

СЕКРЕТАРІАТ

УПРАВЛІННЯ ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ

01044, м. Київ, вул. Хрещатик, 36, каб. 921

тел.: (044) 202-70-19

01.11.2022 № 08/230-1529

на № _____ від _____

Голові постійної комісії Київської
міської ради з питань місцевого
самоврядування, регіональних та
міжнародних зв'язків
Юлії ЯРМОЛЕНКО

Рекомендації

до проекту рішення Київської міської ради «Про звернення Київської міської ради до Верховної Ради України про необхідність внесення змін до законодавства з метою запровадження заборони видимого розміщення тютюнових та нікотинових виробів у місцях роздрібної торгівлі»
від 06.10.2022 № 08/231-1385/ПР

Управління правового забезпечення діяльності Київської міської ради опрацювало проект рішення Київської міської ради «Про звернення Київської міської ради до Верховної Ради України про необхідність внесення змін до законодавства з метою запровадження заборони видимого розміщення тютюнових та нікотинових виробів у місцях роздрібної торгівлі» від 06.10.2022 № 08/231-1385/ПР (далі – проект рішення) та зазначає про таке.

Даним проектом рішення пропонується Київській міській раді направити звернення до Верховної Ради України щодо внесення змін до законодавства стосовно запровадження заборони видимого розміщення тютюнових та нікотинових виробів у місцях роздрібної торгівлі.

Водночас зауважуємо, що Конституційний Суд України у своєму рішенні від 09 липня 1998 року № 12-рп/98 визначив, що в поняття «законодавство» включаються як закони та інші акти Верховної Ради України, так і акти Президента України, Кабінету Міністрів України, а в деяких випадках – також і нормативно-правові акти центральних органів виконавчої влади.

Відповідно до вимог статті 91 Конституції України Верховна Рада України здійснюючи свої повноваження приймає закони, постанови та інші акти.

Враховуючи те, що адресатом проекту звернення є лише Верховна Рада України, пропонуємо у назві проекту рішення, пункті 1 проекту рішення та у додатку до проекту рішення слова «внесення змін до законодавства» замінити словами «внесення змін до законів України».

Крім того, з метою дотримання вимог нормопроектувальної техніки пропонуємо пункт 1 проекту рішення привести у відповідність до назви проекту рішення та назви додатку, а саме, слова та символи « «Про звернення до Верховної Ради України» вилучити.

Вважаємо за необхідне звернути увагу, що у Верховній Раді України було зареєстровано проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо охорони здоров'я населення від шкідливого впливу тютюну» (реєстр. № 4358 від 10.11.2020).

Даним законопроектом, зокрема, пропонувалося внесення змін до статті 16 Закону України «Про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення» в частині встановлення заборони розміщення тютюнових виробів, упаковок тютюнових виробів та макетів тютюнових виробів у місцях роздрібної торгівлі таким чином, щоб вони були видимі поза межами місця роздрібної торгівлі або споживачам всередині місця роздрібної торгівлі.

Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо охорони здоров'я населення від шкідливого впливу тютюну» прийнято 16.12.2021 року, набрання чинності відбудеться 11.07.2023 року (окрім норм визначених частиною першою Розділу II «Прикінцеві положення»).

Проте, вищевказані пропозиції до статті 16 Закону України «Про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення» під час розгляду і прийняття законопроекту у другому читанні не було підтримано.

В.о. начальника управління

Валентина ПОЛОЖИШНИК